

Üniversiteye Çek Senet veya cari hesap bakiyelerinden yapılan bağışın kurumlar vergisi açısından durumu hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	KURUMLAR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	16700543-12-515-14-73
Tarih	18.12.2012

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

GAZİANTEP VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

VERGİ VE ANLAŞMALAR UYGULAMA MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı : 16700543-12-515-14-73

18/12/2012

Konu : Üniversiteye Çek Senet veya cari hesap bakiyelerinden yapılan bağışın kurumlar vergisi açısından durumu

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda, kamu tüzel kişiliğine sahip üniversitenize şahıs ve kurumlar tarafından değişik vadelerde çek, senet veya cari hesap bakiyelerinden bağış yapılmak istendiği, söz konusu çek ve senetlerin kendi şahıslarına ait olabildiği gibi müşterilerine de ait olabildiği, ayrıca vade tarihlerinin üniversiteye verildiği tarihin hesap döneminden sonraki tarihlerde olması halinde, bağış yapan şahıs ve kurumlar açısından indirimin nasıl uygulanacağı hakkında görüş verilmesi istenilmektedir.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 89 uncu maddesinin 4 numaralı bendi ile 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun "Diğer İndirimler" başlıklı 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde; genel ve özel bütçeli kamu idarelerine, il özel idarelerine, belediyelere ve köylere, Bakanlar Kurulunca vergi

muafiyeti tanınan vakıflara ve kamu yararına çalışan dernekler ile bilimsel araştırma ve geliştirme faaliyetinde bulunan kurum ve kuruluşlara makbuz karşılığında yapılan bağış ve yardımların toplamının o yıla ait kurum kazancının % 5'ine kadar olan kısmının gelir ve kurumlar vergisi matrahının tespitinde indirim konusu yapılabileceği hükme bağlanmıştır.

Ayrıca, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 89 uncu maddesinin 5 numaralı bendi ile 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun "Diğer İndirimler" başlıklı 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinde ise (c) bendinde sayılan kamu kurum ve kuruluşlarına bağışlanan okul, sağlık tesisi, 100 yatak (kalkınmada öncelikli yörelerde 50 yatak) kapasitesinden az olmamak kaydıyla öğrenci yurdu ile çocuk yuvası, yetiştirme yurdu, huzurevi ve bakım ve rehabilitasyon merkezi inşası dolayısıyla yapılan harcamalar veya bu tesislerin inşası için bu kuruluşlara yapılan her türlü bağış ve yardımlar ile mevcut tesislerin faaliyetlerini devam ettirebilmeleri için yapılan her türlü nakdî ve aynî bağış ve yardımların tamamının kurumlar vergisi matrahının tespitinde; mükelleflerce beyannamede bildirilecek gelirlerden indirilebileceği hükmüne yer verilmiştir.

Öte yandan, 2547 sayılı Yüksek Öğretim Kanununun 56 ncı maddesinin (b) fıkrasında; Gelir veya kurumlar vergisi mükellefleri tarafından üniversitelere, yüksek teknoloji enstitüleri ile gelirlerinin en az dörtte üçünü münhasıran devlet üniversitelerinin faaliyetlerinin devam ettirilmesi ve desteklenmesini amaç edinmek üzere kurulan ve fiilen bu çerçevede faaliyette bulunan vakıflardan Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınanlara makbuz karşılığında yapılan bağışlar, Gelir ve Kurumlar Vergisi Kanunları hükümlerine göre yıllık beyanname ile bildirilecek gelirden ve kurum kazancından indirileceği; Ek madde 7'de ise vakıflarca kurulacak yükseköğretim kurumlarının bu Kanunun 56 ncı maddesinde yer alan mali kolaylıklardan, muafiyetlerden ve istisnalardan aynen istifade edeceği hüküm altına alınmıştır.

Konuya ilişkin olarak yayımlanan 1 Seri No.lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliğinin "Bağış ve Yardımın belgelendirilmesi" başlıklı 10.3.2.2.4 bölümünde,

"Ayni veya nakdi olarak yapılan bağış ve yardımların kurumlar vergisi mükelleflerince indirim olarak dikkate alınabilmesi için makbuz karşılığı yapılmış olması gerekli ve yeterlidir.

.....

Nakdi bağışların indirilebilmesi, bağışı kabul eden kuruluşlarca verilecek makbuzla veya bu amaçla bankalarda açtırılan hesaplara yatırıldığına ilişkin banka dekontlarıyla belgelendirilmesi şartıyla mümkündür."

açıklamalarına yer verilerek konuya açıklık getirilmiştir.

Aynı Tebliğin "Yükseköğretim kurumlarına yapılacak bağış ve yardımlar" başlıklı 10.3.2.6 bölümünde ise 5904 sayılı Kanunla yapılan değişiklikle birlikte, Kanunun yayım tarihinden (3/7/2009) itibaren üniversiteler ve yüksek teknoloji enstitülerine yapılan aynî veya nakdî bağış ve yardımların

tamamının beyanname üzerinde ayrıca gösterilmek şartıyla kurumlar vergisi matrahının tespitinde indirim konusu yapılabileceği belirtilmiştir.

6762 sayılı Türk Ticaret Kanununun 692 ve devamı maddelerinde ise çekin görüldüğünde ödeneceği, buna aykırı herhangi bir kaydın yazılmamış hükmünde olacağı belirtilmekte ve keşide tarihi düzenleme tarihinden sonraki bir tarih olan çeklerin ise görüldüğünde ödenmesi gerektiği hüküm altına alınmıştır. Buna göre, çek bir ödeme aracıdır ve görüldüğünde ödenmesi gerekmektedir. Dolayısıyla keşide tarihi düzenleme tarihinden sonra olan bir çekin bankaya ibrazı anında ödenmesi gerekmektedir.

Bununla birlikte, 5941 sayılı Çek Kanununun 3 üncü maddesinin sekiz numaralı fıkrasında da

"Üzerinde yazılı bulunan düzenleme tarihinden önce ibraz edilen çekin karşılığının Türk Ticaret Kanununun 707 nci maddesi uyarınca kısmen veya tamamen ödenmemiş olması halinde, bu çekle ilgili olarak hukuki takip yapılamaz. İleri düzenleme tarihli çekle ilgili olarak hukuki takip yapılabilmesi için, çekin üzerindeki düzenleme tarihine göre kanuni ibraz süresi içinde bankaya ibraz edilmesi ve karşılıksızdır işlemine tabi tutulması şarttır."

hükmü yer almaktadır.

Öte yandan, anılan Çek Kanunun geçici 1 inci maddesinin beşinci fıkrasıyla 31.12.2011 tarihine kadar çekin, üzerinde yazılı düzenleme tarihinden önce ödenmek için muhatap bankaya ibrazı geçersiz kabul edilmiş bu tarih 6273 sayılı Kanunun 6 ncı maddesiyle 5941 sayılı Kanuna eklenen geçici 3 üncü maddenin beşinci fıkrasıyla 31.12.2017 olarak belirlenmiştir.

Buna göre;

- 31.12.2017 tarihine kadar çekin üzerinde yazılı düzenleme tarihinden önce ödenmek için muhatap bankaya ibrazının geçersiz kabul edilmesi,

- Çekin üzerinde yazılı düzenleme tarihinden önce ödenmek için muhatap bankaya 31.12.2017 tarihine kadar ibrazını engelleyen hüküm nedeniyle, düzenleme tarihinden önce çekin ibrazı suretiyle 5941 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin (8) numaralı fıkrası kapsamında karşılığının kısmen veya tamamen tahsilinin mümkün olmaması hususlarının birlikte değerlendirilmesi neticesinde çekin üzerinde yazılı düzenleme tarihinden önce ödenmek için muhatap bankaya ibrazı ve karşılığının tahsili mümkün bulunmamaktadır.

Ayrıca, üzerinde yazılı bulunan düzenleme tarihinden önce ibraz edilen çekin karşılığının kısmen veya tamamen ödenmiş olması halinde ödemenin gerçekleştiği tarih esas alınmak suretiyle işlem yapılacağı tabiidir.

Bu hüküm ve açıklamalara göre, şahıs ve kurumlar tarafından üniversitelere yapılan bağış ve yardımlar gelir ve kurumlar vergisi matrahından indirilebilecek olup 31.12.2017 tarihine kadar çeklerin

üzerinde yazılı düzenleme tarihinden önce ödenmek üzere muhatap bankaya ibrazı ve tahsili mümkün olmadığından üniversiteye çekle yapılan bağış ve yardımlar, söz konusu çekin üzerinde yazılı tarih esas alınarak kurum kazancının tespitinde dikkate alınabilecektir. Ancak üzerinde yazılı düzenleme tarihinden önce ibraz edilen çekin karşılığının ödenmiş olması halinde kurum kazancının tespitinde ödemenin gerçekleştiği tarihin esas alınacağı tabiidir.

Diğer taraftan senet ve cari hesap yoluyla yapılacak olan bağışlar da ise üniversitelerce açılacak banka hesaplarına geçtiği tarihin veya senet tutarının tahsil edilip buna ilişkin makbuzun düzenlendiği tarihin esas alınması gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 09.09.2026